

svět katolickými očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XVII., číslo 10

17. 5. 2020 / neprodejné

Z OBSAHU	Bůh trestá?	04
	Přitažlivost tradičního katolického obřadu	07
	Úleva pro predátory	10

Foto: Marie Bellando-Mitjans / Unsplash

SVATÝ JIŘÍ – Přemožitel draka

O životě sv. Jiří víme jen velmi málo. Legenda o sv. Jiří vypráví o jeho boji s drakem, aby osvobodil dívku jménem Alessandra, která se díky tomuto světcovi stala křesťankou. Jistě namítneme: je to jenom legenda a draci jsou jen v pohádkách, aby nápadník usilující o ruku princezny osvědčil svou odvahu a udatnost. Jenže stačí si nalistovat v knize Zjevení 12. kapitolu.

Celá tato legenda je o nás a našem boji proti Zlému a můžeme v ní najít jakési tři roviny.

První: Člověk, sám o sobě křehký,

dokáže porazit draka, který je bytostí mnohem silnější než člověk. Drak je bytost, která může létat, může dokonce chrlit oheň. Význam je jasný. Síla je platná do určitého bodu. Důležité je být na straně pravdy a dobra. Pokud jsme na správné straně, dostaneme sílu od Boha, abychom dokázali to, co se přirozeně zdá nemožné.

Druhá: Legendy, které líčí existenci draků, často vyprávějí o hrdinovi, který musí osvobodit zajatou dívku z moci monstra. Proč dívku? Protože symbolizuje krásu a nevinnost, která je na oka-

mžik uvězněna ošklivostí a zlobou. Ve skutečnosti mají draci, i když si je lidé vždy představovali odlišným způsobem, společné znamení: jsou odporní, děsiví a monstrózní. Dobro je spojeno s krásou a zlo s ošklivostí. Je to proto, že dobro nás fascinuje, zapaluje srdce a přitahuje nás samo o sobě. Na druhé straně zlo způsobuje trápení, vzbuzuje odpor a nahání strach. Když vítězí zlo, hřích a nespravedlnost, ošklivost vězňů krásu. Je povinnost zajistit, aby krása byla osvobozena.

Dokončení na str. 2

Trpké plody tajné dohody mezi Vatikánem a Pekingem

Jak jste možná už viděli, *Civiltà Cattolica*, jezuita vydávaný vatikánský časopis, je nyní dostupný v Číně. Vatikánský státní sekretář kardinál Pietro Parolin uvítal čínské vydání jako „plod přátelského setkání s bohatou tradicí čínského lidu“.

Není divu, že Čína uvítala *Civiltà Cattolica*. Tento časopis nadšeně podporoval papeže Františka v jeho vstřícnosti vůči pekingskému režimu. Jeho redaktor, P. Antonio Spadaro, loni v červnu odcestoval do Peking, aby tam organizoval „Forum pro dialog civilizací“. V nejnovějším vydání se nachází úvodník nazvaný: „Důvěra v cestu církve do Číny“.

Ale podívejme se na tuto problematiku podrobněji. Co je zač toto „přátelské setkání“ mezi Římem a Pekingem? Jaké další ovoce přineslo? A když vatikánský časopis vyjadřuje „důvěru“ ohledně církve v Číně, nevnučuje se tím otázka, z jakého důvodu někteří lidé důvěru necítí?

Otázka, kterou si kladou mnozí (ačkoli ne poddajní redaktoři *Civiltà*), zní, zda tajná dohoda mezi Vatikánem a Pekingem katolické církvi v Číně po-

Dokončení ze str. 1

mohla, nebo jí spíše ublížila. Cílem této Třetí: V pohádkách draci chrlí oheň, který nám připomíná na jedné straně plameny pekla, kam byl svržen povstalec Lucifer, a na druhé straně připomíná lež či pomluvu, která ne náhodou je vždy „vyplivnuta“ a šířena zlem.

Závěr: Draci tedy musí být poraženi. Draci sice neexistují, ale musí být poraženi, protože symbolizují špatnost, zlo a ošklivost. Proto Chesterton říkal, že pohádky se nevypravují proto, aby dětem říkaly, že draci existují. Ale proto, že mohou být poraženi. Protože Bůh je pravda, dobro a krása a jako v boji s drakem pomáhal sv. Jiří, tak na přímluvu tohoto světce bude pomáhat i nám.

P. Mgr. Evermod Jan Sládek, OPraem. administrátor farností Lomnice nad Popelkou, Libštát a Nová Ves nad Popelkou

Foto: AP Photo/Gregorio Borgia / Breitbart

dohody, uzavřené v září 2018, bylo vyřešit napětí mezi „oficiálními“ a „podzemními“ skupinami čínského katolicismu – jednoho loajálního Peking, druhého Římu. Konkrétně tato dohoda umožnila jmenování nových biskupů, kteří jsou uznáváni Svatým stolcem i vládou kontrolovaným Vlasteneckým sdružením.

Po léta oficiální vatikánské publikace neuváděly informace o biskupech sloužících v Číně, aby předešly zhoršení problémů, kterým čelí tamější „podzemní“ duchovní. Nyní je k dispozici úplný schválený seznam. To mluví za vše.

Dnes je v Číně 394 diecézí. 74 z nich nemá biskupa. Mnoho biskupů, kteří v současné době stojí v čele čínských diecézí, už překročilo věk odchodu do důchodu: šesti z nich je přes 90 let a dalším čtyřem je více než 85 let. Takže osmnáct měsíců po uzavření dohody, která teoreticky ukončila patovou situaci ohledně jmenování biskupů, tento problém evidentně stále ještě není vyřešen.

Vatikán však stále trvá na projevech „důvěry“, pokud jde o budoucnost vztahů s Čínou. (Když se v úvodníku *Civiltà* hovořilo o „cestě“, mělo vám dojít, že důvěru vzbuzuje budoucnost, rozhodně ne přítomnost.) Ale zatímco čekáme na zaslíbenou budoucnost šťastných vztahů,

zprávy z Číny jsou nadále pochmurné. Věrní katolíci trpí, jelikož komunistický režim svírá církve stále silněji.

Jen od počátku letošního roku:

- byl jeden kněz uvězněn a jednomu biskupovi byla v jeho sídle odpojena technická infrastruktura, protože odmítali uznat autoritu Vlasteneckého sdružení;

- úřady uzavřely farní kostely, které odolávaly regulacím komunistické strany;

- nová nařízení vyžadují, aby se všechny náboženské organizace registrovaly u úředníků komunistické strany;

- byly zakázány veřejné pohřby

- mladým lidem je zakázán vstup do kostelů, krucifixy v chrámech jsou nahrazeny rudými vlajkami, při mších se místo církevních písní zpívá státní hymna.

Toto „ovoce přátelského setkání“, o kterém hovořil kardinál Parolin, možná chutná sladce úředníkům komunistické strany – a vatikánským úředníkům, kteří hodlají zavést stejnou politiku –, ale pro mnoho tisíc katolíků je kyselé. Lednová zpráva amerického kongresu uvádí, že od podpisu této tajné smlouvy s Vatikánem se zvýšila omezení katolické církve, jelikož „čínské úřady stále více perzekují katolické věřící v Číně tím, že jsou bořeny kostely, odstraňovány kříže a nadále zadržování podzemní duchovní“.

Tento týden Vatikán učinil další krok na „cestě“ ke sblížení s pekinským režimem a zaslal Číně zprávu, v níž děkuje za darované lékařské vybavení pro boj s pandemií CO19. (Vatikán nepoděkoval Tchaj-wanu za dřívější dar, nepochybně proto, že kývnutí směrem k Tchaj-wanu by urazilo představitele komunistické strany na pevnině.) Kardinál Raymond Burke správně zpochybnil tuto ponížnou zprávu a otázal se, proč se Čína „ve Vatikánu těší takovému výsadnímu postavení“ navzdory šokujícím důkazům

o antikatolickém útlaku.

Phil Lawler
Catholic Culture

Phil Lawler
katolický novinář a spisovatel,
zpravodajský ředitel a hlavní analytik na
webu CatholicCulture.org

Papež Benedikt XVI. „Chtějí umlčet můj hlas“

Foto: helocal.de

Kritikové vyčítají emeritnímu papeži Benediktu XVI., že se chová jako „stínový papež“. Ten to považuje za „zlomyslné zkreslení reality“ a hovoří také o vztahu ke svému nástupci Františkovi.

„Bouře reakcí, které poté přišly od německých teologů, je tak prostoduchá a tak zlomyslná, že je lepší o ní nemluvit. Nechci analyzovat skutečné důvody, proč chtějí umlčet můj hlas,“ říká ve své nové biografii nazvané „Benedikt XVI. – Životopis“ o reakcích na svůj příspěvek ohledně vztahu křesťanství a židovství v teologickém časopise *Communio*, jenž vyšel v roce 2018. Biografie, kterou napsal Peter Seewald, se v nyní dostává na knižní trh.

Kritika emeritního papeže Benedik-

ta XVI. obzvláště zesílila, když se v loňském roce objevil jeho příspěvek v knize kardinála Roberta Saraha o celibátu (nyní vyšla v češtině v nakladatelství Hesperion). „Tvzení, že se pravidelně vměšuji do veřejných debat, je zlomyslným zkreslením reality,“ zdůrazňuje triadesátiletý kardinál Joseph Ratzinger v rozhovoru se Seewaldem nazvaném „Poslední otázky položené Benediktu XVI.“, jež tvoří poslední kapitolu více než tisícistránkové biografie. Benedikt tvrdí, že má se svým nástupcem Františkem velmi dobrý vztah. „Jak víte, osobní přátelství s papežem Františkem nejen že přetrvalo, ale ještě zesílilo.“

WELT

SLOVO BISKUPA

U mnoha křesťanů dnes vzniká nejasnost, jestli současnou situaci na světě je možné považovat za určitý trest nebo napomenutí Boží, nebo ne; jestli se máme modlit za ústup pandemie, nebo to nemá s Bohem a jeho vůlí nic společného... Tyto nejasnosti a otázky vycházejí z toho, že mnoha lidem není jasné, zdali vůbec existuje Boží trest nebo ne. Někdy se to „šalamounsky“ řeší tak, že se říká: Bůh netrestá, ale sám člověk se svou neposlušností uvrhne do trestu. Kdyby to byla pravda, pak by ale mělo také platit, že člověk sám se i odmění a spasí svými dobrými skutky a poslušností předpisům. Pak Bůh tu ani nemusí být. Všechno si zařídíme sami: i trest i odměnu. Cítíme, že tady něco nesedí, že jsme se dostali někam, kam jsme nechtěli. Bůh se nám z našeho obzoru někam ztratil. Když se však vrátíme k evangeliu a pozorně ho čteme, zjistíme tam zajímavé věci. Ježíš v mnoha podobstvích objasňuje, že Bůh je náš Otec, a on nás miluje, sleduje, pomáhá, usměrňuje... a někdy i trestá. Například v podobství o farizeovi a celníkovi (Lk 18,9–14) mluví k lidem o těch, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali. On každého, kdo se vyvyšuje, poníží, a kdo se poníží, povýší (srov. Lk 18,14). Můžeme si v tomto podobství všimnout, že farizeus pokládal odměnu za logický důsledek toho, co konal, a považoval se za lepšího, než jsou ostatní. Celník se považoval za nehodného a hříšného, a prosil Boha o milost. Čili když to zjednodušíme, můžeme říct, že hříšník byl pokorný a farizeus pyšný. A to rozhodlo. Snad nikdo nebude protestovat, když budeme konstatovat, že současné lidstvo ve své většině je pyšné na svou soběstačnost a prakticky už nepotřebuje Boha, jak ho ve skutečnosti nepotřeboval ani farizeus. A s tím, **pro naše dobro**, bylo potřeba něco udělat, vyslat nějaké upozornění. Záleží, jak se k němu postavíme a přijmeme ho.

+Ladislav Hučko

Mons.ThDr. RNDr.
Ladislav Hučko, CSc.,
apoštolský exarcha
řeckokatolické církve

BŮH TRESTÁ?

Nauka sv. Tomáše Akvinského o lidském utrpení jako trestu

Je koronavirus Božím trestem? Sv. Tomáš Akvinský učí, že každé utrpení, které postihuje člověka, má charakter trestu. Nejedná se ovšem vždy o trest v přísném slova smyslu za osobní hříchy, ale často o trest v širším slova smyslu za hříchy druhých a zvláště za dědičný hřích. Když tato utrpení spojujeme s Kristovým utrpením, podílíme se na jeho vykupitelském díle.

„Bezpečná cesta“ sv. Tomáše

„Je koronavirus Božím trestem?“, tato otázka zaznívá dnes často. Podobně často se můžeme setkat s oblíbeným bonmotem: „Bůh netrestá!“ či s podobnými vyjádřeními. Bůh skutečně netrestá? Jak je důležité, abychom se v této věci podle slov sv. Pavla nenechávali „zmítat a strhovat větrem kdejakého učení, ve kterém lidská chytrost a prolhanost podvádí a klame“ (Ef 4,14), či se neřídili svými dojmy a přáními, ale snažili se o poznání toho, jak tomu je skutečně! Naším vynikajícím učitelem zde může být sv. Tomáš Akvinský, jehož nauku Církev opakovaně předkládá jako „bezpečnou cestu“, ba „nejbezpečnější cestu“ k poznání pravdy.

Odpověď Andělského učitele¹ – v níž vychází z učení Písma sv. a církevních Otců, zvláště sv. Augustina – je jednoznačná: Každé utrpení, které postihuje člověka, má charakter trestu. Vždyť na otázku, zda se zlo u rozumových bytostí – andělů a lidí – vhodně rozděluje na vinu a trest, odpovídá kladně. Toto jeho tvrzení nás na první pohled může zaskočit a překvapit. Není přehnané? Zdá se, že v tomto bodě Tomášova nauka není zrovna „bezpečnou cestou“.

Zlo viny a trestu

Samotný sv. Tomáš tyto námitky řeší: Mluvíme o zlu u rozumových bytostí, takže musí mít vztah k svobodné vůli: v případě viny se tak jedná o zlo podle vůle, zatímco v případě trestu o zlo proti vůli, tj. vůle buď zlo koná nebo zlo trpí.

Foto: Slices of Light / Flickr

Náš učitel uvádí v této souvislosti tři věci, které jsou nezbytné k tomu, aby něco mohlo být nazváno trestem: První věcí je, že trest má vztah k vině, protože se říká, že je někdo potrestán, když spáchal zlo. Druhou věcí je, že trest odporuje vůli, neboť vůle každého směřuje k vlastnímu dobru a odmítá být zbavena tohoto dobra. A konečně třetí věcí je, že trest spočívá v určitém utrpení, jelikož to, co odporuje vůli, nemůže pocházet ze samotné vůle, ale z něčeho vnějšího.

Těmito třemi věcmi se také trest odlišuje od viny: zatímco vina je zlem samotného skutku, trest je zlem jednjícího; zatímco vina vychází z vůle, trest je proti vůli, a zatímco vina spočívá v aktivním jednání, trest spočívá v pasivním snášení.

Sv. Tomáš také odpovídá na otázku,

zda má více charakter zla trest či vina,² a učí, že vina je nesrovnatelně větším zlem než trest. Uvádí hned čtyři důvody: Člověka zlým činí zlo viny, a nikoliv zlo trestu. Bůh je původcem trestu, ale není a ani nemůže být původcem viny. Bůh ve své nekonečné moudrosti někdy působí zlo trestu, aby zabránil zlu viny, ale nikdy naopak. Konečně zlo viny spočívá v jednání, zatímco zlo trestu v trpění.

Podle Akvinského tudíž veškeré zlo, kterým člověk trpí, je trestem. Je samozřejmé, že tato lidská utrpení mohou mít a skutečně mají různé druhotné příčiny, ale zde se díváme na věci z nejvyššího pohledu první příčiny všeho, z pohledu Boží prozřetelnosti, která „se stará o všechno, od nejmenších věcí až po nej-

1 Srov. *Quaestiones disputatae de malo*, q. 1, a. 4; *Summa theologiae* I, q. 48, a. 5.

2 Srov. *Quaestiones disputatae de malo*, q. 1, a. 5; *Summa theologiae* I, q. 48, a. 6.

větší světové a dějinné události.³

Trest v přísném a širším slova smyslu

Znamená to však, že vše, čím trpíme, jsou tresty, který jsme si zasloužili za své osobní hříchy? To rozhodně ne. Církev odsoudila názory baianismu a jansenismu, že každé utrpení je trestem za naše osobní hříchy a že neexistuje utrpení nevinného. Jak máme být tudíž opatrní, abychom ve svém případě a zvláště v případě druhých hned neříkali, že určité utrpení je trest za naše osobní hříchy!

Ne každé utrpení je tedy trestem za osobní hříchy. Proto katechismus kardinála Tomáška na otázku: „K čemu Bůh sesílá utrpení?“, odpovídá: „Bůh sesílá utrpení, aby hříšné potrestal a napravil, dobré pak zdokonalil a v nebi více oblažil.“⁴ Zdá se, že oproti sv. Tomášovi mluví o trojím zlu: vedle viny a trestu o zkoušce.

Rozpor mezi učením sv. Tomáše a Tomáškovy katechismu je však pouze zdánlivý a vyřeší se, když rozlišíme – jak se říká, *qui bene distinguit, bene docet* („kdo dobře rozlišuje, dobře učí“) – mezi trestem v přísném slova smyslu, který je trestem za naše osobní hříchy, a trestem v širším slova smyslu, který není trestem za naše osobní hříchy: někdy se v této souvislosti mluví o *pœnalitates huius vite* („trestnostech tohoto života“). I když se v tomto druhém případě nejedná o trest *in sensu stricto*, přesto nepostrádá charakter trestu, neboť splňuje všechny podmínky stanovené sv. Tomášem: nejenom odporuje naší vůli a spočívá v utrpení, ale také má spojitost s vinou – samozřejmě v tomto případě nikoliv s naší osobní vinou, ale s vinou jiných.

Touto vinou jiných mohou být osobní hříchy druhých lidí, ale především jde o dědičnou vinu, tedy o Adamův hřích, který se sdílením lidské přirozenosti stává hříchem nás všech (proto ho sv. Tomáš nazývá „hříchem přirozenosti“). Zvláště můžeme myslet na jeden aspekt této dědičné viny, totiž na to, jak Adam svým hříchem připravil sám sebe a nás, své potomky, o mimopřiro-

Foto: arcanamundi / Flickr

Bůh sesílá utrpení, aby hříšné potrestal a napravil, dobré pak zdokonalil a v nebi více oblažil.

zený dar oprostění od utrpení (*donum impassibilitatis*).

Nevinný Bůh podstupuje trest utrpení a smrti

Bylo by velikou chybou, kdybychom se zde zastavili, a nedoplňili tento pohled něčím tak základním a zásadním, jakým je Pán Ježíš Kristus a jeho svátost křtu. Nechme zde opět zazní hlas sv. Tomáše: „Existuje dvojí smrt [...]. První smrt se vztahuje na tělo a spočívá v jeho oddělení od duše, druhá smrt [smrt hříchu] se pak vztahuje na duši a spočívá v jejím oddělení od Boha. Kristus, u něhož druhá smrt nepřichází v úvahu, tedy první smrti, kterou podstoupil, přemohl obojí naší smrt, tj. smrt tělesnou i duchovní.“⁵ Pána Ježíše se tedy v žádném případě netýká, a ani v nejmenším nemůže týkat, naše základní zlo viny: nezhrěšil a ani nemohl zhřešit, neboť hřích přímo odporuje jemu, Božímu Synu. Podstoupil však další lidské zlo, zlo trestu: nejenom zlo smrti, ale také různá utrpení, která této smrti více či méně předcházela. Můžeme i zde hovořit o trestu, protože Kristovo utrpení je spojeno s vinou: nikoliv s vinou Kris-

ta, zcela nevinného, ale s vinou nás všech. Tak chápeme odvážné tvrzení sv. Pavla: „Toho, jenž nepoznal hřích, učinil on pro nás hříchem, abychom se my v něm stali Boží spravedlností.“ (2 Kor 5,21)

Zcela nevinný Bůh podstupuje za nás za všechny trest utrpení a smrti: tím se toto utrpení radikálně mění a stává se zadostiučiněním – náhradou – za naše hříchy, přemožením zla viny a zla trestu u nás, lidí. Avšak toto přemožení obojího zla je u nás, takřikajíc, dvoufázové: když je člověk pokřtěn – podle sv. Pavla ponořen do Kristovy smrti a spojen s jeho vzkříšením (srov. Řím 6,3–11) – je nejprve zbaven toho největšího zla viny – dědičné viny a případně viny osobních hříchů – a je omilostněn, neboli dostává účast na Božím životě. Zároveň jsou mu odpuštěny všechny tresty za hříchy.

Utrpení tohoto života a spoluvykoupení

Odpuštění všech trestů za hříchy však neznamená, že jsme zbaveni různých utrpení – oněch *pœnalitates huius vite* –, alespoň ne ve své úplnosti. Dokud jsme zde na zemi, nacházíme se více či méně v „slzavém údolí“. Provází nás tak různá utrpení, která, jak jsme již zmiňovali, nepostrádají charakter trestu. Jsou

3 *Katechismus katolické Církve*, 303.

4 *Katolický katechismus*. Praha: Česká katolická Charita, 1968, s. 14.

5 *Kompendium teologie*, I. část, 239. kap. Praha: Krystal OP, 2010, s. 251.

to utrpení lidské duše čili čtyři rány naší přirozenosti: rána neznalosti v rozumu, rána zloby ve vůli, rána žádostivosti v dychtivosti (*appetitus concupiscibilis*) a rána slabosti ve vznětlivosti (*appetitus irascibilis*). Ty jsou také někdy označovány jako „živná půda hříchu“ (*fomes peccati*) nebo obecně „žádostivost“ (*concupiscentia*).⁶ Jsou to dále utrpení lidského těla, totiž nemoci a jiná utrpení a nakonec smrt, a také utrpení vzhledem k vnějším věcem, tzv. „kosmická“ utrpení (např. zemětřesení).

Mluvili jsme o dvoufázovém osvobo-

zení. Tedy na konečné a definitivní přemožení zla trestu – *pœnalitates* – si musíme počkat až na konec časů, kdy budeme vzkříšeni z mrtvých a kdy podobně jako první lidé v ráji budeme tělesně nesmrtelní a zbaveni veškerého utrpení.

Na závěr připojme něco důležitého a pozitivního: Jsme-li díky křtu spojeni s Kristem a toto své spojení s ním upevňujeme dalšími svátostmi a modlitbou, tak naše utrpení sice nepřestává být utrpením, ale zároveň se vnitřně proměňuje v naši účast na vykupitelském díle Ježíše Krista. Stáváme se s Kristem spoluvykupiteli světa.

V tomto smyslu je i současná situace

časem „Božího navštívení“: časem milosrdné Boží výzvy k odvrácení se od hříchu a k obrácení se k němu.

P. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Filip OP, Th.D. vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeliku v Římě

6 Srov. *Katechismus katolické Církve*, 1264.

UČITELÉ CÍRKVE K NEDĚLNÍMU EVANGELIU

17. května – 6. neděle velikonoční – Evangelium podle Jana 14,15–21

Didymus

Ducha svatého nazval jiným těšitelem ne pro odlišnou přirozenost, ale pro odlišné konání. Spasitel zde působil jako Prostředník a zástupce, když jako velekněz žádal Otce o odpuštění našich hříchů. Duch svatý byl nazván Paraklétem v jiném smyslu: utěšuje smutné.

Augustin

Říká, že svět, tedy ti, kteří jej milují, nemohou přijmout Ducha svatého. Je to stejné, jako kdybychom řekli: spravedlnost je nespravedlivá. Tedy svět, milovníci světských věcí, jej nemohou přijmout, protože jej nevidí. Světská láska totiž nevlastní neviditelné smysly, díky kterým může pak člověk vidět neviditelného Ducha svatého.

Proč však o sobě mluví v přítomném čase, že žije, a o nich v čase budoucím, že budou žít, kdyby to neměl být příslib, že život těla vzkříšeného, jak to bylo nejprve i u Něj, má stejně následovat také u nich? Protože On žije, budeme i my žít: „protože smrt přišla skrze člověka, přijde skrze člověka také vzkříšení z mrtvých.“ (1Kor 15,21)

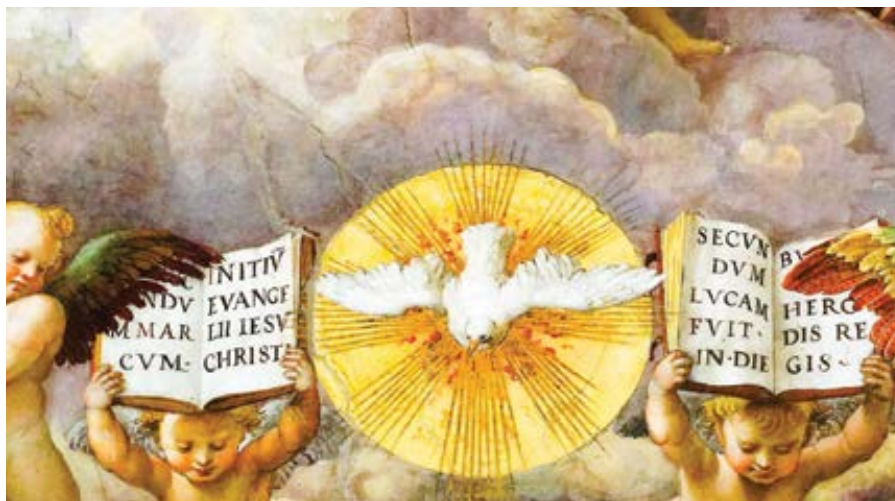

Foto: Slices of Light / Flickr

„Kdo dává pozor“ a zachovává životem, „kdo dává pozor“ a realizuje slovy i skutkem, „kdo dává pozor“ a jedná pak podle mých slov, a konečně „kdo dává pozor“ a osvědčí se ve vytrvalosti, „ten mě miluje.“ Lásku mají ukázat skutky, aby se toto slovo nevyšlovalo pouze nadarmo.

Co znamená „budu milovat“, jako bych dosud nemiloval? Vysvětlí nám to následující slova: zjevím mu sebe samé-

ho. Tedy budu milovat tak, že zjevím a na základě zjevení přijde odměna v podobě víry. Nyní nás miluje, abychom věřili, poté nás bude milovat tak, abychom viděli. A my nyní pro víru milujeme to, co vidíme, a potom budeme milovat pro vidění to, v co jsme uvěřili.

(přeloženo, zpracováno a redakčně upraveno podle www.catenaaurea.sk)

PŘITAŽLIVOST TRADIČNÍHO KATOLICKÉHO OBŘADU

Proč se více než padesát let po skončení Druhého vatikánského koncilu v katolické církvi stále více hovoří o „tradičním“, „tridentském“, či „předkoncilním“ mešním obřadu?

Nebo vyjádřeno jazykem *motu proprio* Benedikta XVI. „*Summorum pontificum*“ (2007) o „mimořádné formě“ římského obřadu? Proč se ke starodávnému obřadu, k liturgii slavené jako „*usus antiquior*“, tolik věřících znovu vrací a jejich řady nepřetržitě rostou?

Koncil slavnostně prohlásil, že liturgie představuje „*fons et culmen*“, tedy pramen a vrchol všeho ostatního, co katolická církev koná. Avšak právě v liturgii, zejména mešní, eucharistické, byly po koncilu provedeny změny, které se na první pohled mohou jevit jako logické či přínosné, avšak postupně se stále více začaly projevovat jejich důsledky v méně příznivém světle. Je třeba zdůraznit, že sama koncilní konstituce o posvátné liturgii „*Sacrosanctum concilium*“ je dokumentem, jemuž se připisuje zavádění změn, které ona sama vůbec nepožaduje. Konstituce je mnohými odpůrci pokoncilních liturgických změn zbytečně odmítána jako celek, zato její falzifikace se bohužel stala součástí běžného oficiálního narativu příznivců a propagátorů těchto změn, takže vymezit se také proti tomu, co koncil nepožadoval, podle nich znamená stavět se automaticky „proti koncilu“.

Zcela nepravdivě se konstituci například připisuje obrácení celebrujícího kněze „čelem k lidu“ nebo zrušení latiny jako liturgického jazyka a její nahrazení jazykem národním v plném rozsahu. Těm, kteří již v době konání koncilu chtěli realizaci až takto dalekosáhlých proměn, bylo jasné, že jejich hodina musí přijít později, neboť vyjádření veškerých takových úmyslů přímo v navrženém textu konstituce by bylo tvrdým oříškem pro schvalování konstituce koncilními otci, kteří pro ni hlasovali jako pro první

Foto: © Stanislava Vitoňová / Člověk a Vira

dokument koncilu již v roce 1963.

Zásadní vlastností tradičního mešního obřadu, závazně zakotveného v Misálu sv. Pia V., vydaném roku 1570, tedy sedm let po zakončení Tridentského koncilu, je jeho teocentrický charakter, soustředěnost na tajemství samotného Boha a jeho svátostné přítomnosti. Individualita osobnosti celebranta, jemuž rubriky předepisují značné množství symbolických úkonů a tiše recitovaných modliteb, prakticky zcela zaniká. Knězi, většinu času obrácenému k oltáři a zcela soustředěnému na provádění posvátného obřadu, není při celebraci dána možnost jakýchkoli úprav, adaptací, natož pak improvizací a osobního sebezviditelňování za účelem vzbuzování pozornosti shromážděných věřících. Představy že jde o „klerikální“ liturgii, oproti změnám provedeným po Druhém vatikánském koncilu, nevystihují podstatu věci, neboť prá-

vě v „tridentském“ obřadu nezáleží tolik na knězi, alespoň ne v tom smyslu, jak kněz mši „udělá“. Pečlivé plnění předepsané agendy jej upozaduje ve prospěch samotného Krista, jehož oběť na kříži je pramenem obětího chápání mešní liturgie. Vrcholným momentem mše je bezesporu eucharistické proměňování, zpřítomňování klíčových okamžiků Kristovy poslední večeře, kdy kněz šeptem recituje slova ustanovení a pozdvihá hostii a posléze kalich v tajuplném tichu, doprovázeném pouze zvoněním. Hluboká atmosféra tohoto privilegovaného momentu vykazuje výrazné rysy teofanie – obdoby silných projevů Božího sebezjevování v Ježíši Kristu, jakými jsou podle novozákonních svědectví například Kristův křest, proměnění na hoře či zjevování Vzkříšeného, například emauzským učedníkům při lámání chleba, kdy se bez jakéhokoli slovního doprovodu

Foto: © Lucie Hornikova / Člověk a Víra

Emoce radostného jásotu se začaly prvoplánově vzbuzovat a nejsou již nečekaným překvapením či darem.

na základě jediného gesta objasňuje vše podstatné. Všechny snahy při celebraci za pontifikátu Pavla VI. vydaného „nového“ misálu (1970) o srozumitelnost a didaktičnost, veškeré prosazování „aktivní účasti lidu“ pak onen tolik vzývaný lid podle zastánců staré liturgie paradoxně ochuzuje o to nejdůležitější. O tajemství, kterému nelze jen tak „rozumět“, a jemuž se nelze přiblížovat zpřístupňováním, někdy až banalizujícím, jinak již tajemstvím přestává být.

Při posuzování rozdílného chápání obou forem liturgie hraje z religionistického hlediska zásadní roli základní kategorie posvátna. Sebezjevující se Kristus v tridentském obřadu představuje ono „*mysterium tremendum et fascinans*“, tajemství na jedné straně bázeň vzbuzující, avšak zároveň stále znovu člověka přitahující. Velmi často se tato liturgie dotkne strun srdce, a to paradoxně čím je komplexnější, například v „asistované“ formě s jáhnem a podjáhnem, navíc ještě třeba za zvuků renesanční polyfonické hudby. Mnoha účastníkům, kteří to vůbec nečekali, samovolně vyhrknou slzy, přičemž však takové liturgii není nic vzdálenějšího než vybičování emocí. Jediné, co zde platí, je hluboká soustře-

děnost na posvátné tajemství, kterému se vše musí podřídit, a to i v provádění nejdetailněji předepsaných úkonů.

Příznivci tradiční liturgie rozvíjejí osobní vztah k samotné liturgii jako takové, jsou proto také ochotni podstupovat osobní oběti, aby se jí mohli účastnit. Ti, kdo preferují nové obřady, nevyjadřují obvykle spokojenost s liturgií jako takovou, nýbrž s jejími dílčími aspekty, jakými jsou srozumitelnost, schopnosti kněze, přínosnost jeho kázání, úroveň hudby nebo radost z toho, že došlo k seotčení ve společenství, kde se spoluprožívá vzájemná lidská blízkost a sounáležitost. Sociologické složení účastníků tradičních liturgií navíc vykazuje zajímavou anomálii. Zjednodušeně lze říci, že zatímco nové mešní obřady jsou doménou „kostelních babiček“, tradiční liturgii vyhledávají především mladí muži, tedy kategorie, která jako by se zdála být pro Církev spíše ztracená.

Oslabení posvátného charakteru obřadu však stálo ještě další povážlivé ztráty. Pro uvolňování po Druhém vatikánském koncilu příznačná atmosféra všeobecně rozšířená nekázně v církvi způsobila, že zejména v západních zemích, avšak čím dále častěji také v na-

ších podmínkách již náhodný návštěvník mše neví, co vlastně může právě zde a od tohoto konkrétního kněze očekávat. V rámci experimentování se v západních zemích ujalo kromě jiného také přenechávání liturgie pastoračním asistentkám, které jen pro moment eucharistického promděňování vyhradí místo jinak nadbytečnému knězi.

Koncilní konstituce také jednoznačně prohlásila gregoriánský chorál vlastním zpěvem církve, zatímco po koncilu zaváděná „rytmická“ hudba ve stylu folku nebo popu rovněž svým významným dílem přispěla k rozmělnění posvátného charakteru liturgie. Emoce radostného jásotu se začaly prvoplánově vzbuzovat a nejsou již nečekaným překvapením či darem. Opouštění latiny významně přispělo k desakralizaci liturgie, a to dokonce oproti jasné dikci současně platného *Kodexu kanonického práva* (1983), který ji ještě předepisuje jako liturgický jazyk na prvním místě. Koncilní konstituce *Sacrosanctum concilium* chápala totiž ještě důraznější návrat ke gregoriánskému chorálu a častější účast lidu na odpovědích v latině jako součásti proponované liturgické reformy. Podle této původní představy měl posvátný liturgický jazyk samozřejmě zůstat, věřící však v něm měli být ještě více „doma“, zatímco biblická čtení a některé další zvěstné prvky se budou moci přednášet v národních jazycích. Dále lze jako odklon od posvátného charakteru liturgie poukázat také na často uvolněný způsob chování věřících v kostele, nerespektování posvátnosti prostoru, preference stadiónů, sálů a jiných prostředí před konsekrovanými kostely. Hlavním kritériem hodnoty liturgie jako by byla především intenzita společného příjemného prožitku.

V důsledku vysvěcení čtyř biskupů bez papežského pověření arcibiskupem Lefebvrem roku 1988 došlo k jistému průlomů. Brzy poté se totiž část jím založeného Bratrstva svatého Pia X. transformuje do Bratrstva svatého Petra a trvá na plné jednotě s katolickou církví. Vůči novému bratrstvu a dalšímu tradici pěstujícím uskupením i klášterům hodlajícím setrvat v plném společenství s církví získává nově založená papežská komise „*Ecclesia Dei*“ obdobnou roli, jakou má

TRADICE OTCŮ

Složení účastníků tradičních liturgií vykazuje zajímavou anomálii. Zatímco nové mešní obřady jsou doménou „kostelních babiček“, tradiční liturgii vyhledávají především mladí muži, tedy kategorie, která jako by se zdála být pro Církev spíše ztracená.

vatikánská Kongregace pro východní církve vůči částem východních církví sjednocených s katolickou církví.

Značný rozvoj legálního šíření „tridentské“ liturgie umožnilo zmíněné zákonodárství Benedikta XVI., vydané roku 2007. Je zřejmé, že duchovní bohatství, které bylo po dlouhá staletí součástí života církve, nelze jen tak bez náhrady odvrhnout, což však nemohou pochopit ti, kdo se neinformovaně domnívají, že jde jen o jakousi libůstku hrstky extravagantních věřících. Trend vývoje katolické církve ve světě je ovšem zřetelný. Například v těch západních zemích, kde byla zcela proti všem předpisům prakticky opuštěna svátost smíření, se tradiční komunity stávají oázami důsledné zpovědní praxe. V anglickojazyčných zemích, kde církev utrpěla vážná vnitřní zranění kauzami sexuálního zneužívání, patří mezi projevy aktivní obnovy liturgické i morální disciplíny stále rostoucí systém farností, zvaných „*latin mass parish*“. Mezi jejich návštěvníky bývají věřící z mnohačetných rodin, v nichž se vcelku úspěšně předává víra dalším generacím. Francie je příklad země, kde katolická církev stále více ztrácela věřící i klérus, a to na rozdíl od tradičních komunit (včetně „lefebvrstického“ Bratrstva sv. Pia X.), v nichž počet seminaristů výrazně roste a tvoří již třetinu veškerého francouzského kněžského dorostu. V Gabonu, kde působil arcibiskup Lefebvre, dnes katolická misie většinou působí díky Institutu Krista Krále, náležejícímu mezi liturgicky tradiční společenství, působící v jednotě s katolickou církví. Zvláštním jevem je rovněž brazilská apoštolská administratura Campos, jež pokrývá území diecéze, v jejímž rámci se slouží výlučně tradiční liturgie.

Katoličtí biskupové po celém světě postupně zjišťují, že by byli sami proti sobě, pokud by pokračovali v dosud ještě

mnohde rozšířených obstrukcích, svévolně obcházejících zákonodárství Benedikta XVI., a v potlačování ritu, jež sloužili svatořečení kněží, jejichž svátky jinak oni sami slaví. Mnozí tradičně orientovaní věřící navíc vysoce oceňují ochotu některých biskupů obřad nejen velkoryse respektovat, nýbrž se jej dokonce pokusit odsloužit či alespoň přijet biřmovat podle starého obřadu. Je také příznačné, že náročnou církevní morální nauku, zejména například v oblasti sexuality a předávání života, církev dnes spíše zamlčuje, aby neztrácela ještě více věřících, a stydí se ji předkládat, byť jakožto ideál, zatímco věřící lnoucí k církevní tradici považují katolickou „katechismovou“ morálku za nezpochybnitelnou a normativní.

Severoamerická kolej v Římě čítá přibližně 200 diecézních bohoslovců z USA a Kanady. Soustavný zájem o tradiční ritus má asi 40 z nich. V koleji se kromě nového slouží také tradiční mešní ritus, takže se s ním seznámí a do něj se zasvětili budoucí kněží, kteří pak budou ve svých farnostech celebrovat většinou podle nového misálu. Lze však důvodně předpokládat, že právě oni při celebraci této „řádné formy“ římského obřadu nebudou rozdávat věřícím mezi americkými kněžími dosud tolik oblíbené holywoodské úsměvy.

P. Stanislav Příbyl

Doc. JUDr. Stanislav Příbyl,
Ph.D., Th.D., J.C.D.

rektor kostela Nanebevzetí Panny Marie na Karlově v Praze, promotor *justitiae* a soudce *Metropolitního církevního soudu*

Ze spisu „O jednotě církve“ (De catholicae Ecclesiae unitate), nejobsáhlejšího díla sv. Cypriána, biskupa a mučedníka (†258): Caput IX. In Ecclesia unanimes, concordet et simplices perseverant

Kdo je tedy tak zlotřilý a bezbožný, kdo je vášní nesvornosti šílený, který by se domníval, že je možno, ba dokonce odvážil se roztrhnout jednotu Boží, šat Páně, Církve Kristovu?

Kristus sám napomíná své v evangeliu a učí, říká: „A bude jedno stádo a jeden pastýř.“ Či domníval by se kdo, že na jednom místě může být mnoho pastýřů a mnoho stád? Také sám apoštol Pavel nás ponouká k jednotě, zapřísahá a napomíná: „Prosím vás, bratři, skrze jméno Pána našeho Ježíše Krista, abyste jednotejně všichni mluvili, a aby nebylo mezi vámi roztržek; budete pak spojeni v jednomyslnosti a ve stejném mínění.“ (1 Kor 1, 10) A opět říká: „Snášeji se se vespolek v lásce, usilující zachovati jednotu Ducha ve svazku pokoje...“ (Ef 4, 23)

Či se snad domníváš, že při víře by mohl stát a žít ten, který od Církve odpadá, sobě jiná sídla a různé domovy zakládá, (uvážíš-li) když bylo řečeno Rahab, již jest předobrazena Církve: „Otce svého a matku svou i bratry své i všecku rodinu otce svého shromáždí k sobě do domu svého; a kdo by vyšel ze dveří domu svého, sám sobě vinen bude.“ (Joz 2, 18, 19)

Také tajemství *paschae* nic jiného v zákoně Exodu neobsahovalo, než aby beránek, který jest předobrazem Kristovým, v jednom domě se jedl. Mluví Pán, říká: „V jednom domě se jísti bude, aniž vynesete ven něco z masa jeho.“ Tělo Kristovo a svátost Páně nemůže být ven vyhozena, a věřící nemají jiného domova leč Církve.

A na ten dům, na ten příbytek svornosti poukazuje Duch svatý v žalmech, říká: „Bůh, který dopřává bydlení svorným v domě.“ (Ž 67, 7) – V domě Božím, v Církvi Kristově, bydlí jednomyslní, zdržují se svorní a prostí.

ÚLEVA PRO PREDÁTORY

Obsah knihy Frédérica Martela (Martel, F: *In the Closet of the Vatican. Power, Homosexuality, Hypocrisy*. London: Bloomsbury Publishing, 2019) lze shrnout celkem snadno: Potřeboval 576 stran k tomu, aby nás přesvědčil, že římskokatoličtí duchovní, kteří žijí a působí ve Vatikánu, jej proměnili v novodobou Sodomu, jejíž hříchy volají pro odplatu do nebe. A poté chrlí blesky na moderního Lota. Autor sám sebe představuje jako homosexuálního aktivistu, sekularistu a nevěřícího, který si vzal za úkol odhalovat sexuální zkaženost u Svatého stolce. Jeho terčem jsou vlivní církevní hodnostáři, kteří vedou dvojí život, navenek vyznávají cudnost a druhým nařizují katolickou kázeň, zatímco se v skrytu oddávají homosexuálním radovánkám.

Odstraňování hnilyby z církve je hodnotným úsilím samo o sobě, a pokud je ho dosaženo čestně, zaslouží si uznání a díky. Ale Martel, jak rozjařeně přiznává, vůbec nemá problém se sexem. Naopak, za toxické považuje katolické církevní učení. Podle něj duchovní, který vede dvojí život, může znovu získat dobrý charakter nikoli tím, že se zřekne sodomie, nýbrž katechismu. Zachraňuje tak hnilybu a ničí zdravou tkáň.

Martel tvrdí, že zdrojem pro jeho knihu jsou rozhovory s 1500 osobami včetně jedenačtyřiceti kardinálů, dvaapadesáti biskupů a monsignorů a pětadvaceti nunciů a dalších diplomatických pracovníků. Samotná tato čísla by v nás již měla vyvolat skepsi, zda tyto rozhovory vůbec byly vedeny v dobré víře. Vatikán, jak autor poukazuje, je velice citlivý na veřejnou pověst svého duchovenstva a je také místem, kde se rychle šíří kleветy. To znamená, že je nemožné, aby se Martel otevřeně prezentoval jako muž pišící zprávu o homosexuální zkaženosti u Svatého stolce, protože kdyby tak učinil, stěží by se dostal do blízkosti vysoce postavených prelátů. Znamená to rovněž, že se rozhovory, které vedl, musely dotýkat jeho skutečného zájmu jen v náznacích. Kdyby položil přímé otázky na takto citlivá témata, roz-

Foto: Vojtěch Hlávka / Člověk a Víra

křiklo by se to po jedné či dvou schůzkách a dále by měl již dveře zavřené. Martelovi se podařilo vyprovokovat některé biskupy k indiskrétní kritice svých kolegů – což v jejich světě rozhodně není považováno za drobný přestupek –, ale i zde máme důvod pochybovat o jeho upřímnosti. Nejméně dvakrát se poté, co uvádí takovéto indiskrétnosti, zmiňuje o tom, že měl na viditelném místě položený kompaktní diktafon (*un petit Nagra bien visible*). Toto přiznání by bylo zbytečné, kdyby osoby, s nimiž hovořil, o nahrávání věděly a souhlasily s ním. Martel to však uvedl pouze proto, že očekává protesty kvůli nedovolenému zveřejnění slov těch, které se mu podařilo nacytat.

I kdybychom toto vše přijali, je zarážející, kam všude měl Martel přístup. Kuriální kardinálové vytvořili řadu bariér – byrokratických překážek a bezpečnostních opatření – mezi sebou a cizími lidmi. Je cosi strašidelného na Martelově schopnosti procházet stěnami jako duch a vstupovat do obytných prostor a soukromých pracoven tolika vysoce postavených prelátů včetně těch, které líčí jako ty nejzápornější ze všech: Kardinály Raymonda Burkea, Gerharda Müllera a George Pella. Je zjevné, že takovýto přístup mohl získat jen s tichým souhlasem vysoce postavených pomocníků, kteří vědomě zadrželi informaci, jež by za normální situace byla

příslušným místům předána ve formě důrazného varování. A Martel skutečně otevřeně přiznává, že jedním z klíčů, které mu umožnily vstup, byl Mons. Battista Ricca, sexuálně kompromitovaný homosexuální diplomat, jehož pokračující působení ve Vatikánu hájil papež František při své tiskové konferenci proslavené slovy „Kdo jsem já, abych soudil?“, jež se odehrála na palubě letadla. Ricca použil svého vlivu nejen k tomu, aby zařídil rozhovory, ale také dostal Martela do Casa Internazionale del Clero (soukromého hotelu pro duchovenstvo) a zpřístupnil mu i vnitřní prostory Casa Santa Marta (kde nyní bydlí papež). Toto jsou služby, které by byly neobvyklé, i kdyby je prokázal například neznámému katolickému knězi: V případě nekatolického laika svědčí o tajné dohodě.

Ve svém textu Martel kurzívou napsal čtrnáct „pravidel Tajemství“ neboli „velké zákony“, které máme chápat jako nařízení, jimiž se údajně řídí život uvnitř Vatikánu. Zákon číslo 4 zní takto: Čím víc je klerik prohomosexuální, tím méně je pravděpodobné, že je gay; čím víc je klerik homofobní, tím je pravděpodobnější, že je homosexuál. Není třeba znát dílo Karla Poppera, abychom chápali, že tímto slovním trikem si Martel logicky podřezává větve, na které sedí, a jeho „odhalení“ je tudíž bezcenné. Protože v Martelově podání nemůže nic, co by člověk řekl, platit

Foto: IanZA / Pixabay

jako důkaz proti jeho hypotéze: „Pokud jde o Carla Caffarru..., tak hlasitě se stavěl proti manželství homosexuálů, až jej tato posedlost prozradila.“ Tato posedlost.

Samotné rozhovory jsou mnohdy zcela irelevantní. Když Martel přišel na setkání s kardinálem Raymondem Burkem, kterého jako protivníka homosexuální agendy nenávidí, uvedl ho do bytu jeho asistent, jenž při tom omlouval kardinálovo zpoždění (byl na soukromé audienci u papeže Františka). Nakonec se tento rozhovor vůbec neuskutečnil. Ale Martel nám podává podrobný popis místnosti:

Na stole jsou naaranžované suché šišky, spletené a spleené dohromady – dekorace podle vkusu postarších fintilů. Složitě zdobené stínítko na lampě. Několik drahokamů a příšerné náboženské sošky. A ty dečky!

Et des napperons! (A ty dečky!) Nevím, co je důvodem pro onen vykřičník, ale Burke se téměř jistě provinil komickým faux pas při výzdobě interiéru. Martela nenapadlo, že šišky a příšerné sošky by mohly být dárky od osob, kterých si kardinál váží více pro jejich lidskost než pro jejich estetický cit, nebo že dospělý muž by mohl místnost vybavit k jiným účelům než pouze k tomu, aby dával na odív svůj vkus. Podobně Martel nakládá i s ostatními konzervativci, kteří jsou cílem jeho útoků: s kardinály Müllerem, Pellem, Sarahem, Meisnerem, Caffarou – a především s Ratzingerem.

Martel také jmenuje řadu mužů, s nimiž vedl rozhovory a kteří působili jako kněží ve Vatikánu a v Římě. Všichni jsou homosexuálové a vyprávějí pozoruhodně podobné příběhy o tom, jak maskovali své libido, jak byli pohlavně obtěžováni významnými kněžími a biskupy, až nakonec opustili své povolání, kněžství a víru, aby mohli žít otevřeně s mužským partnerem. Všichni jsou nesmírně zatrpklí vůči církvi a církevnímu učení a tuto zatrpkllost je třeba brát v úvahu při hodnocení důvěryhodnosti jejich svědectví. V jejich líčení se objevují běžné mezery: Žádný z nich nepřiznává, že by podlehl svému představenému; žádný z nich nepřiznává, že by obtěžoval někoho slabšího – například seminaristu nebo laického zaměstnance; žádný z nich nepřiznává, že by řáčil v gay barech. Přesto se zdá, že část jejich svědectví může být pravdivá, zvláště s ohledem na slepou toleranci nadřízených, kteří povolovali homosexuální radovánky, a na ochotu týchž nadřízených zakrývat nerozvážné chování, o kterém se dozvěděli, za předpokladu, že všechny strany zachovají mlčení.

Jedno tvrzení však musíme rovnou zpochybnit. Martel cituje bývalého kněze Francesca Lepora, který tvrdí, že když kněží z Opus Dei ve zpovědi vyznal „vnitřní konflikty“, „netušil jsem, že mě zradí a bude o tom vykládat všem okolo“ (*raconter cela autour lui*). Šestnáct let jsem žil v Římě a pracoval v církevních

službách a nikdy jsem neslyšel, že by se někomu stalo něco takového. Bez ohledu na zjevnou nepravděpodobnost této situace by zpovědník musel vědět, že by spáchal těžký hřích a navíc by se jednalo o tak závažný skutek, že by se mu nedostalo rozhřešení od svého nadřízeného dříve, než by mu byl prominut trest, což je rozhodnutí vyhrazené Svatému stolci. Lepore by tedy měl buď uvést jméno onoho kněze z Opus Dei – a v takovém případě necht je dán průchod spravedlnosti, nebo své tvrzení vzít zpět a daná pasáž by měla být z textu odstraněna.

Ačkoli je předchozí ukázka nejzávažnější svého druhu, je bohužel typická pro Martelovo fušerské zacházení se zdroji, obzvláště když druhým připisuje těžce hříšné a zvrácené zlé skutky. Když svůj zdroj jmenuje, údajně provinilý duchovní, o kterém informuje, jménem uveden není („Občas zjišťuji, že se mnou flirtují monsignori, arcibiskupové a kardinálové“); a naopak, když je jmenován klerik, pak zdroj, který o něm informuje, není uveden jménem („Řekla mi to osoba, která je mi blízká...“).

Jedna čelist svéráku pokaždé chybí; nikdy se nesevrou obě. Martelova odhalení, i ta, která by byla nejužitečnější pro reformu, se všechna vytrácejí v pouhých narážkách:

Arcibiskup Paul Marcinkus byl homosexuál: Měl slabost pro členy Švýcarské gardy. Často jim půjčoval své auto, šedý Peugeot 504 s pěkným koženým interiérem. Vzpomínám si, že kdysi chodil s členem Švýcarské gardy a trvalo to nějakou dobu.

Zdroj? „Laik blízký arcibiskupovi, který tehdy pracoval ve Vatikánu.“

Martel věnuje jednu kapitolu své knihy rozhovorům s prostitutky, převážně migranty z Rumunska a muslimské Afriky, kteří působí kolem římského hlavního nádraží. I zde je problém s důvěryhodností. Prostituti žijí v šedé zóně na hranici legálnosti a společenské únosnosti. Nelze se domnívat, že budou s cizím člověkem vesele a otevřeně hovořit o svém podnikání. Investigativní žurnalista nežádá prostituta o rozhovor tak, jako kdyby chtěl udělat interview se zelinářem nebo svářčem. Právě prostředky, kterými překonává nedůvěru prostitutů, jej pro nás činí méně

důvěryhodným. Prodejní chlapci, kteří souhlasili s rozhovorem, rychle přejdou k tomu, co chce Martel slyšet: „Pracujeme poblíž Piazza della Repubblica,“ říká jeden. „To je náměstí pro lidi z Vatikánu. Každý to ví. Kněží si nás odvázejí autem. Berou si nás k sobě domů nebo častěji do hotelu... Mám stále zákazníky, kteří jsou policisté..., ale radši mám kněze. Když jdeme do Vatikánu, hodně nám zaplatí, protože jsou bohatí.“ Jedna z nejsmutnějších částí této knihy popisuje, jak tito mladí muži chodí do internetových kaváren, aby přes Skype hovořili s matkou v Tunisu nebo Bukurešti a lhali jí o tom, jakou mají v Itálii skvělou práci. Čtenář může jen litovat, že tuto pasáž nepsal lepší reportér, než je Martel, protože mnohá odhalení, jsou-li pravdivá, by mohla poskytnout podporu pro skutečnou reformu. Jeden z prodejních chlapců smutně přiznává, že ve svých sedmadvaceti letech v této profesi „pomalu končí. Často kolem chodí kněží. Pozdraví mě..., ale nevezmou si mě.“

„Čím víc je klerik homofobní,“ zdůrazňuje Martel, „tím je pravděpodobnější, že bude homosexuál.“ Představme si, že by Martel psal svůj text v roce 1850 a předmětem jeho zkoumání by nebyl Vatikán, ale oxfordská univerzita. Oxford v té době byl výlučně mužským světem, tak jako je Vatikán dnes. Vyučující

na univerzitě byli podle předpisů neženatí a většinou se jednalo o anglikánské duchovní. Pro člověka s Martelovým smýšlením je už samotné rozhodnutí pro celibát důkazem homosexuálních sklonů a život vysokoškolského učitele způsobem, jak zakrývat vlastní homosexualitu a zároveň být pohroužen do společnosti mladých mužů. V některých případech by Martel měl pravdu. Bezpochyby byli v Oxfordu vyučující, kteří vedli dvojí život a sváděli či obtěžovali studenty. Ale Martel se zde nezastaví. Veškerý předstíraný zájem o latinské autory nebo matematiku musí být podle něj lest, kterou používají k zamaskování homosexuálních vášní, jež se tito vědci báli přiznat. Dále, čím zřejmější je u takového muže nechut k sodomii, tím větší k ní má ve skutečnosti sklony. Není snad zřejmé, že kdyby Martel zveřejnil takovou zprávu o svých zjištěních, nejvíce by se ulevilo licoměrným predátorům a uškodilo by to především lidem, kteří se upřímně snaží očistit univerzitu od sexuálních nepřístojností?

Martelovy antipatie jsou příliš silné na to, aby mu umožnily vidět a rozpoznat i ty nejprostší výjimky z jeho pravidel. V jeho světě neexistuje nikdo takový jako ctnostný člověk – ať už hetero – nebo homosexuální –, který upřímně věří tomu, že katolická církev učí pravdu. Proto ni-

kerak nepřekvapuje, že žádného takového muže ve Vatikánu nenašel. Stejný výzkum se stejnými postavami hlásajícími stejné názory by pravicový polemik mohl využít k podpoře opačných argumentů:

Halasné volání katolické církve po sociální spravedlnosti je obrovský podvod, nic víc než lest, díky níž zločinní kněží pod pláštíkem péče o chudé mohou sexuálně zneužívat zranitelné chlapce ve slumech našich měst a ve vesnicích v rozvojovém světě. Čím hlasitěji volají po soucitu – jak potvrzují skandály Bruce Rittera a Paula Shanleye –, tím závažnější jsou jejich skryté zločiny.

Ironická skutečnost sebepožirajícího se zla vede k tomu, že Martel hyne vlastním mečem, a to hanbou. Ale skutečného draka ještě zbývá zničit.

*P. Paul V. Mankowski SJ
First Things
Přeložil Pavel Štíčka*

*P. Paul V. Mankowski SJ
katolický kněz, píše pro First Things*

PROČ KATOLICKÁ CÍRKEV NENÁVIDÍ HOMOSEXUÁLY?

Nebo spíš proč si to tolik lidí myslí?

„Proč katolická církev nenávidí homosexuály?“ Možná jste si sami položili stejnou otázku. Jako katolický kněz jsem ji samozřejmě slyšel už mnohokrát. Teď bych o tom chtěl promluvit.

Nejprve mi dovoluňte lehce pozměnit otázku. Protože si rozhodně nemyslím, že by katolická církev kohokoli nenáviděla, myslím si, že lepší otázka by byla: „Proč se zdá, že katolická církev nenávidí homosexuály?“ Proč mnozí vnímají propast hlubší než Grand Canyon mezi katolíky

a lidmi, kteří se považují za homosexuály?

Mým cílem není v úplnosti prezentovat postoj církve k homosexuální náklonnosti či chování. Místo toho mám dva skromnější cíle. Zaprvé bych chtěl dokázat, že není možné, aby katolická církev někoho nenáviděla. Zadruhé bych chtěl uvést důvod, proč si tolik lidí myslí, že to dělá.

Nesouhlas není nenávisť

Zaprvé, základní fakt. Katolická církev je domovem hříšníků, každého z nás. Ni-

kdo není mimo sféru její péče a zájmu. Každý, kdo jedná s lidmi s homosexuální orientací s opovržením či nespravedlivou diskriminací, se tím sám odchýlil od katolické víry. Církev odmítá nenávisť ve všech jejích podobách. Věříme, že každá lidská bytost je znamením a plodem Boží lásky a že stojí za nekonečně drahocennou Kristovu krev. Každá lidská bytost bez výjimky je povolána ke svatosti, aby mohla navždy přebývat v nebi. Pro církev je doslova nemožné někoho nenávidět.

Domnívám se, že lidé obvykle větou „Proč katolická církev nenávidí homosexuály?“ myslí to, že církev nesouhlasí s těmi, kdo schvalují homosexuální chování. Je pravda, že dnes existuje obrovský společenský tlak na normalizaci homosexuálních vztahů a že církev tomuto tlaku nepodlehla. To je pro některé lidi pochopitelně zneklidňující. Z toho však jednoduše nevyplývá, že katolíci nenávidí ty, kdo se identifikují jako homosexuálové.

Každý koneckonců dělá úsudky o lidském chování. Jako příklad, který se netýká naší současné diskuze, uvedu fakt, že většina lidí by neschvalovala jednání muže, který podvede svou manželku a opustí své děti. To neznamená, že ti z nás, kteří mají námitky proti tomuto chování, ho nenávidí; znamená to, že jsme přesvědčeni o růstu v lidskosti, který bereme vážně. Znamená to, že máme starost o opuštěnou manželku a děti. Znamená to také, že máme starost o podvádějícího manžela; znamená to, že si přejeme spatřit jeho srdce obrácené.

To byl silný příklad pro ilustraci pointy. Je to však pointa, která se v diskuzích až příliš často ztrácí: totiž že všichni máme přesvědčení o lidském chování, což znamená, že pokud to myslíme vážně a máme starost o druhé lidi, některé činy neschvalujeme.

Když z katolického hlediska nesouhlasíme s normalizací homosexuality, nejedná se o nenávisť, ale vlastně o lásku – podle toho, jak vidíme svět. Ať už s tímto názorem někdo souhlasí či nesouhlasí, jedná se o učení založené na lásce. Ve skutečnosti může být vzhledem k tvrdému potlačování ze strany většinové kultury dokonce hrdinsky milující.

Dva pohledy na svět

Tak proč tak prudké spory? Proč se církevní učení jeví tolika lidem jako kruté a netolerantní? Proč se církev stará o to, co dělají lidé se svými vlastními těly v soukromí svých domovů? Proč se v našich rozhovorech úplně mjíjeme?

Myslím si, že je to otázka dvou různých pohledů na svět. A zatímco zkoumání těchto dvou světónázorů nesnižuje propast mezi námi, myslím si, že jejich definice přispěje k většímu vzájemnému porozumění. Porozumět perspektivě někoho jiného není totéž, jako ji přijmout.

Věřím však, že to snižuje úroveň decibelů v těchto druhých rozhovorech. Když uznáme, jakkoli zdráhavě, že někdo může přistupovat k citlivému a osobnímu problému z úplně jiného úhlu a činit tak v dobré víře, posunuli jsme se blíže k lidštějšímu a ohleduplnějšímu dialogu.

Jaké jsou tedy tyto dva kontrastní pohledy na svět?

Povahy věcí

Vezměme si například něco tak základního, jako co jsou to věci. V tradičním nebo „klasickém“ pohledu na svět mají věci svou povahu, která je definuje. Strom není strom, protože jsme ho tak definovali; je to strom, protože je to, co je. Byl by to strom, i kdyby tam nebyli žádní lidé, kteří by ho mohli vidět, zkoumat a označit.

Naproti tomu v sekulárním pohledu na svět jsou povahy věcí spíše tekuté. Věci jsou proměnlivější, tvárnější a podléhají naší kontrole. Technologický pokrok dodal tomuto světskému myšlení váhu. Můžeme si zkusit nasadit brýle a vstoupit do „alternativní reality“. Je strom opravdu jen strom, když v alternativní virtuální realitě mohou stromy chodit a mluvit? Další příklad: vědci právě vytvořili křížence člověka a prasete. Co nám to říká o povaze lidí a prasat? Třetí příklad: ve výnosu z roku 1993 definuje Nejvyšší soud „právo definovat vlastní pojetí existence, smyslu, vesmíru a tajemství lidského života“.

Vzhledem k tomuto prostředí není divu, že někteří pozorovatelé označují naši dobu za „tekutou“, za věk rozšířené proměnlivosti.

Klasický pohled na povahu věcí znamená, že my, katolíci, vidíme ve stvoření účel. Vidíme, že povahy věcí mají vnitřní pevnost. Vraťme se k lidské sexualitě. Z našeho pohledu má sex povahu, konečnost, základní důvod své existence, který by měl být respektován: plodit děti. Homosexuální skutky nelze sladit s vnitřní racionalitou sexuální lásky. (Mimochodem, to také vysvětluje, proč bychom neměli provozovat žádné sexuální skutky mimo manželství, jako je cizoložství, předmanželský sex a masturbace.)

Také manželství má svou povahu. Jde o spojení muže a ženy v exkluzivním a věrném vztahu, jehož cílem je plození a výchova dětí. Podle našeho názoru ne-

Foto: Josh Applegate / Unsplash

může žádná vláda změnit definici manželství o nic více, než by mohla změnit povahu stromu.

Tento přístup k lidské přirozenosti mimochodem také vysvětluje, proč katolíci nemohou akceptovat to, že by identitu člověka určovaly sexuální náklonnosti. Pro nás je nazvat člověka „homosexuálem“ příliš redukcující. Nejsme definováni svou sexuální náklonností, ale spíše svou obecnou lidskostí. Katolíci vidí, že dnes tak běžná sexuální stádnost nejen škodí lidskému společenství, ale také omezuje jednotlivé osoby. Lidská bytost je něco mnohem hlubšího a bohatšího a vznešenějšího, než samotné její sexuální náklonnosti.

Uvědomuji si, že světónázor vycházející z katolické víry je v rozporu s tím, který chápe lidské bytosti, sexualitu a manželství proměnlivěji. Když pochopíme tento rozdíl, neznamená to, že se naše názory na homosexualitu změní, ale může nám to pomoci vidět druhou stranu ve více respektujícím světle.

Štěstí

Další, mnohem více odhalující rozdíl mezi těmito dvěma světónázory, je jejich kontrastní pohled na lidské štěstí.

V klasickém pohledu na svět dojde člověk štěstí naplněním své přirozenosti ve formě ctnostného života. Pro křesťana to znamená milovat Boha a milovat svého bližního. Opakem štěstí, největším zlem, je narušení naší přirozenosti – to jest hřích.

Naproti tomu v sekulárním pohledu na svět je štěstí bezprostřednějším pojmem, obvykle definovaným jako opodstatněná a intelektuální radost. Jeho opakem, největším zlem, je tedy utrpení. Kolik

Foto: Člověk a Víra

neshod v morálních soudech pochází z tohoto jediného rozdílu! Pokud věřím, že nejhorším zlem je hřích, a vy zase, že utrpení, pravděpodobně přijdeme k velmi odlišným závěrům ohledně všeho, od půstu až po asistovanou sebevraždu.

Štěstí je bod, v němž se tyto dva světónázory nejzřetelněji liší, alespoň v záležitostech sexu. Sexuální chování zjevně přináší spoustu potěšení. Pokud je potěšení měřítkem štěstí, pak bude mít člověk jen málo, pokud vůbec nějaké pochybnosti, jestli má nebo nemá provozovat sex. Pokud na druhou stranu znamená štěstí naplnění naší přirozenosti, pak jsou sexuální skutky brány s větší morální vahou. Emoce mohou být silné a může se jednoduše „zdát správné“ provozovat sexuální chování mimo manželství – ale z katolického hlediska nás to doopravdy nenaplnuje, nevede k našemu růstu ve ctnosti, svatosti či štěstí. To je případ homosexuálních skutků.

Tento odlišný pohled na svět více než kterýkoli jiný vysvětluje širokou propast, která odděluje katolíky od sekulárních myslitelů ve věcech sexuální morálky.

Církevní učení je znamením lásky

Je třeba zopakovat, že pochopení perspektivy druhého člověka neznamena, že ji přijmeme. Očekávám, že nic z toho nepřesvědčí toho, kdo nesouhlasí s katolickou církví, aby změnil názor. V této zá-

ležitosti je toho ještě mnoho co říci. Doufám však, že to ukazuje, že naše záměry nejsou zlověstné.

Ve skutečnosti by v současné vysoce sekularizované společnosti bylo mnohem jednodušší přizpůsobit se širokému přijetí, dokonce i oslavě homosexuálního životního stylu. Doufám však, že i naši nejsilnější oponenti dokážou uznat skutečnost, že katolíci, kteří to odmítají, tak nečiní z nenávisti nebo bigotnosti. Měli by uznat, že náš morální postoj má ve skutečnosti původ v pravé (i když vnímané jako pomýlené) lásce. Je třeba, aby byli katolíci souzeni podle svých vlastních standardů, nikoli podle těch světských.

Penn Jillette, známý iluzionista, herec a spisovatel, jednou pronesl podobnou poznámku. Ačkoli je ateista, prohlásil, že nerespektuje křesťany, kteří se nesnaží obrátit druhé na svou víru.

„Vůbec je nerespektuji,“ trvá na svém Jillette. „Pokud si myslíte, že existuje nebe a peklo, a lidé by mohli přijít do pekla nebo přijít o věčný život, ale myslíte si, že opravdu nestojí za to jim to říkat, protože by to bylo společensky nevhodné... jak moc musíte někoho nenávidět, když ho neobracíte na víru? Jak moc musíte někoho nenávidět, abyste věřili, že je možný věčný život, a neřekli mu to?“

Jillette se, pokud vím, stále označuje za ateistu. Je však schopen vidět věci z ji-

ného úhlu pohledu a jeho závěr je stejně rozumný jako překvapující. Je schopen vidět, že křesťané, kteří usilují o obrácení druhých, nejsou kritičtí a netolerantní, ale ve skutečnosti jsou mnohem více milující než jejich bázlivější souvěrci. Právě tato schopnost vidět svět očima druhého je dnes tolik potřebná.

Mimochodem, věřím, že klasický pohled na svět není jen pravdivý, ale také mnohem přesvědčivější a krásnější způsob, jakým nahlízet na svět. Povznáší lidskou osobu a podporuje hlubokou úctu k lidskému tělu a lidské sexualitě. Podporuje hlubokou důstojnost každé lidské bytosti od početí po přirozenou smrt. Podporuje rodinné prostředí, které poskytuje nejlepší podmínky pro štěstí a růst dětí.

Nabízí cestu ven pro osoby se stejno-pohlavní náklonností, které se cítí ztracené v definování sebe sama svou sexualitou podle neúprosné logiky naší hypersexualizované kultury. Poskytuje koherentní vysvětlení hlubokého pocitu odcizení, deprese a narušení, které dnes zažívá tolik mladých (a nejen mladých) lidí, žijících v ničivých následcích sexuální revoluce.

Je to radostné potvrzení skutečnosti a štěstí, které je hluboce zakořeněno v naší společné lidské přirozenosti.

Katolický postoj k homosexuálnímu chování je opodstatněný, koherentní a mírně v dobré víře. Ve skutečnosti má svůj původ v hluboké lásce a soucitu. Církev učí, že každá lidská bytost má jedinečnou a vrozenou důstojnost. Jsme povoláni stát se Božími syny a dcerami a skutečnými svěťci. Církevní učení o homosexuálním chování není podle jejích vlastních standardů zaměřené na nic jiného, než na podporu této důstojnosti.

A to je tak vzdálené od nenávisti, jak jen může být.

P. Carter Griffin
Mercatornet
Přeložila Michaela
Vošvrđová

P. Carter Griffin
kněz washingtonské arcidiecéze a rektor semináře sv. Jana Pavla II., autor knihy Proč celibát: vrátit kněžím otcovství

DĚKUJI OTČE!

POZNÁMKA K NAŠÍ DOBĚ

Současná situace, kdy se celý svět chvěje úzkostnými obavami z pandemie nového typu koronaviru, odhalila i mnohé nemoci, před kterými si dnešní křesťanská obec dlouhodobě zakrývá nikoli nos a ústa, nýbrž oči. Obdobně jako byla pro starozákonní Boží lid období hrozivých společenských krizí, válek či hospodářského nedostatku a politického útlaku mnohokrát časem duchovního vzepětí a těsnějšího přimknutí se k Hospodinu, může být i tato vpravdě alarmující situace časem spásného obrácení a očisty i pro naši církev. Ochromeni strachem sytícím se z našeho sobectví, hédonismu a materialismu jsme zapomněli na věčné hodnoty, které nám dává náš Pán a Spasitel.

V souladu s názorem známého filologa Tomáše Halíka o tom, že padla hranice mezi „věřícími“ a „nevěřícími“¹, jsme se sami zařadili po bok filatelistů, kaktusářů a divadelních ochotníků, jejichž jistě bohubilé aktivity slouží k potěše mnoha lidí, kteří poslušně a bez reptání zrušili své burzy, výstavy či představení. Vždyť bychom mohli těmi svými středověkými a tmářskými kejklemi někoho ohrozit. Mnoho křesťanů, napříč denominacemi, zarazila ochota církevních představitelů nechat dobrovolně upustit od nejdůležitější a nezastupitelné úlohy církve slavit nejúžasnější tajemství celého viditelného i neviditelného univerza – Večeři Páně, Mši svatou, Eucharistickou obět – v nejužším společenství našich bratří a sester. A to vše ještě v období nejdůležitějšího svátku církevního liturgického kalendáře. Toto bolestné zklamání snad nemohlo být větší, když jsme se jako laici a „řadoví“ křesťané museli z médií dozvědět, že otevření kostelů bude předcházet i „veledůležité“ otevírání hobbymarketů. Nespletla si naše vláda obdobně jako Marie Magdalská Ježíše se zahradníkem (srov.

Jan 20,15)? Nikoli, ani omyl a (možná bohužel) ani zlý úmysl, nevzpomněl si na nás z členů vlády vůbec nikdo, ministra kultury nevyjímaje. Už dávno nevedeme se společností nějaký „Kulturkampf“. Náš morální apel už nikdo neslyší, náš hlas už nikoho nezajímá a nikdo nás nebere příliš vážně. Nejsme soupeřem ani hrozbou pro komunisty, (pseudo) liberály z hnutí LGBT, genderové aktivisty, propotratovou lobby ani žádné jiné nepřátele tradičních křesťanských hodnot. Současná církev se v honbě za popularitou, post/moderní světskou slávou a ve snaze zabránit hrozivému odlivu „věřících“ duchovně vyprazdňuje. Pokud nějakého člověka „z venku“ přeci jen přiláká, nenabízí „uvnitř“ častokrát žádné další jedinečné proprium. Je to právě ta drahocenná dvoutisíciletá tradice, konzervativní hodnoty a naděje na věčný život, který není totožný s tím, který nyní prožíváme, co bychom měli většinové společnosti nabízet. Kde jsme byli my křesťané s našimi požadavky po živém společenství v Kristu? V rámci přizpůsobování se tomuto věku, před kterým tak důrazně varuje svatý apoštol Pavel (srov. Řím 12,2), mnohokrát přespříliš přeceňujeme inkarnační moment „Ježíše v dějinách“ a nezřídka zoufale podceňujeme moment eschatologický „Ježíše nad dějinami“ – Spasitele a Pána dějin, který má v plné slávě teprve přijít a na něhož tak toužebně a netrpělivě čekáme. Nestali jsme se jen jakousi světskou sociálně-kulturní institucí?

Není jednou z nejdůležitějších funkcí „polní nemocnice“, ke které papež František již dříve v rozhovoru pro časopis *La Civiltà Cattolica* v ekleziologické metafoře přirovnal naši církev, také ta diagnostická? Neměli bychom to být my křesťané, kdo zjevně nemocné společnosti poskytneme pravou léčbu formou uzdravujících svátostí a ničím nenakaženou nauku?

PhDr. Bc. Petr Novák, Ph.D.
psycholog a vysokoškolský pedagog

Děkuji otče, že denně obětujete svůj život Kristu, abyste oslavoval Boha svou službou bližním a vedl je k věčné spáse. Děkuji za Vás Nejsvětějšímu Bohu a modlím se, aby Vás Pán na přímluvu Blahoslavené Panny Marie posiloval ve víře, naději a lásce.

Chcete-li vyjádřit vděčnost knězi, který Vám v životě pomohl, můžete vložit své poděkování na stránku <http://rcmonitor.cz/dekujiotce> nebo jej zaslat na adresu redakce.

P. Martin Sklenář
Český Brod

Milý otče Martine, v neděli jste se nás ptal, co si představujeme pod pojmem „horlivý“. V tu chvíli jsem nedala dohromady souvislou odpověď. Nyní již vím: Vy jste pro mě ztělesněním křesťanské horlivosti ve Vaší neutuchající pastýřské činnosti, ať již vysluhováním mší sv. pro 15 lidí v neomezeném počtu, tak každodenním duchovním slovem na webu, v neposlední řadě i stálou přítomností k dispozici farníkům v době krize. Moc a moc Vám děkuji a mám Vás za to moc ráda!

Marie Jindřišková Freundlová

P. Marek Donnerstag
a P. Jan Kulhánek
Sušice a okolí

Děkujeme za vzdálenou péči pomocí internetu po celou dobu koronakrize, za večerní pozhňání a dnes za zvýšení počtu mší sv. tak, aby se všichni mohli po dlouhé době zúčastnit.

Helena Pekárková

P. Vojtěch Smolka
Praha

Milý otče Vojtěchu, děkujeme Vám za Vaší horlivou kněžskou službu a nasazení pro nelehkou práci s mládeží. Ceníme si toho, že jste mužem modlitby a že se snažíte svou kněžskou službu vykonávat ve spojení s Dobrým pastýřem. Ať Vám Pán dá dostatek sil a dobrých spolupracovníků.

vděční farníci

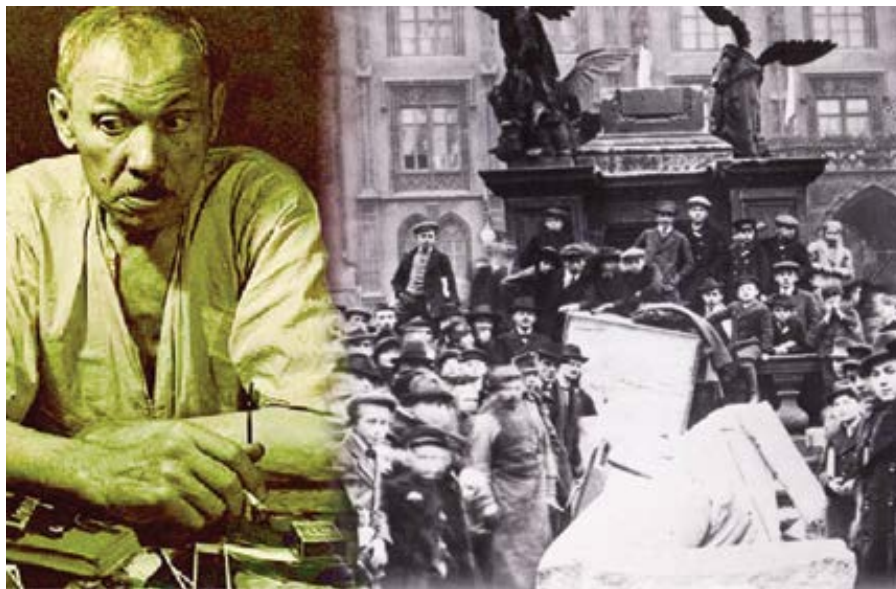
1 „Tomáš Halík: Co léčí víra? Koronavirus neodmodlíte“ rozhovor pro server Seznam Zprávy (dostupné na <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tomas-halik-co-leci-vira-koronavirus-neodmodlite-99167>)

PANE, KE KOMU PŮJDEME?

Začneme koronavirem, nevdá? Vyléčený taxikář poskytl krásný rozhovor novinářům, stojí za to, abychom jej citovali:

„Kdo vám byl během boje o život největší oporou? – Největší oporou pro mě byl Bůh a myšlenky na Boha a na Ježíše. A pak jsem hodně vzpomínal na svoji mámu, která už umřela. Takže jsem prosil Boha a trochu jsem měl naději, že to dopadne dobře, ale moc jsem tomu nevěřil. – Co teď budete dělat jinak? – Člověk si uvědomí spoustu věcí, a hlavně takových těch obyčejných věcí, že se nemá cenu honit za nějakým materialismem, že jsou hrozně důležité věci, jako je rodina, láska k bližnímu, radovat se ze života, ale i úplné maličkosti, jako procházky po lese, prostě žít. – Kdy jste naopak už znovu věřil, že se to otočilo? – Říkal jsem si, že trpím a nevím, jak to vše dopadne, ale uvědomoval si, že když Ježíš trpěl a mučili ho, a nesl ten kříž dlouhou cestou a pak ho ukřižovali, spousta lidí se na něj jen dívala, někteří po něm házeli i kameny. Ani jeden mu nepomohl, nikdo se nesnažil mu pomoci. A já jsem věděl, že mně lidé pomáhají. Když mi lidé pomáhají, tak to znamená, že bych to měl zvládnout, že na to nejsem sám. To znamená, že chtějí, abych žil, a zřejmě mám šanci. Stačí, abych se snažil, tak jsem získal naději. (...) Nejlepší potom bylo, měl jsem trubičku zavedenou v krku na odhlehování. Když mi ji vytáhli, tak jsem mluvil trochu jako kačer, ale za to jsem byl nesmírně šťastnej. To byl takový první moment, kdy jsem si říkal, že to asi bude dobrý. (...) Bylo by hezké, kdyby se lidé měli navzájem rádi a kdyby si neubližovali. A hlavně, aby si hlídali zdraví, aby si vážili každého východu slunce a každého dne, každé minuty života, protože život, to je Boží dar.“

„Franta Sauer. Zemřel v Nemocnici pod Petřínem zaopatřen posledním

Franta Sauer / strážný Mariánský sloup. Foto: zizkovskelisty.cz

pomazáním a před smrtí litoval stržení Mariánského sloupu, prosil kněze o odpuštění. Rok před smrtí vykonal životní zpověď u františkánů na Starém Městě. Jeho duchovní přerod je popsán v básni Václava Renče *Pražská legenda*,“ uvedl na svém facebooku mediální poradce pražského arcibiskupství P. Romuald Rob. Mariánský sloup se staví, je až neuvěřitelné, jak turisticky klidnou dobu si Panna Maria zařídila, vše je na dobré cestě. Ale podporu stále potřebují, pomozte!

Po tříletém sporu zasáhla Kongregace pro nauku víry definitivně směrem k belgické kongregaci Bratří milosrdné lásky z Gentu. Jejich nemocnice, specializované na léčbu psychiatrických pacientů, se od nyníška nemohou nazývat „katholické“. Převážně laické sdružení, které tyto ústavy jménem řeholníků spravuje, v nich totiž praktikuje eutanazii. Generální představený, br. René Stockman se obhajoval tím, že Bratři milosrdné lásky

se jako první v Belgii vůbec ujímali psychiatrických pacientů, a to od roku 1815. Ovšem o eutanazii samozřejmě nemůže být řeč. Důvod plamenné obhajoby je jediný: budou chybět finanční zdroje.

V češtině vychází očekávaná kniha kardinála Roberta Saraha a papeže Benedikta XVI. *„Z hloubi srdce“*. Vydavatelství Hesperion anotuje knížku slovy: „Kněžství dnes prožívá temné časy. Mnozí kněží, zranění odhalením tolika skandálů, vykojení neustálým zpochybňováním zasvěceného celibátu, jsou v pokušení se vzdát, všechno opustit. Kristus se nás ptá: ‚I vy chcete odejít?‘ (Jan 6,67). Ve spojení s Petrem a jeho nástupcem mu chceme odpovědět: ‚Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží!‘“ Chcete potěšit svého faráře? Dejte mu tento dárek!

–zd–